

Ljusdals kommun
kommun@ljusdal.se

Rektorn vid Gärdeåsskolan
carina.bryngelsson@ljusdal.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn av Gärdeåsskolan
i Ljusdals kommun

Tillsyn i Gärdeåsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Ljusdals kommun under mars till september 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Gärdeåsskolan besöktes av Skolinspektionen den 21 maj 2014 och den 22 maj 2014.

Fakta om skolenheten

Gärdeåsskolan ligger i centrala Ljusdal i Ljusdals kommun. Läsåret 2013/2014 har skolan 31 elever i förskoleklass och 185 elever i årskurserna 1-6. Skolan leds av en rektor. Lärarna är organiserade i två arbetslag, ett för låg- och ett för mellanstadiet. Vid skolan finns ett fritidshem. Fritidshemmets verksamhet bedöms i ett separat övergripande beslut avseende hela kommunen.

Kunskapsresultat

Årskurs 3

I Skolverkets nationella statistik (SIRIS) finns inga sammanfattande resultat redovisade för de nationella ämnesproven i årskurs 3, dock finns resultaten för samtliga delprov presenterade. I ämnet matematik finns sju olika delprov. Den högsta genomsnittliga andelen som nådde kravnivån i ämnet matematik, var i delprovet "Muntlig kommunikation" 86 procent (jämfört med riket, 95 procent). Den lägsta genomsnittliga andelen som nådde kravnivån i delprovet "Skriftliga räknemetoder, statistik" var 46 procent (jämfört med riket, 78 procent). I ämnet svenska finns åtta olika delprov. Den genomsnittliga andel som nådde kravnivån i ämnet svenska var som högst i delprovet "Muntlig uppgift", 93 procent (jämfört med riket 96 procent) och som lägst i delprovet "Elevens högläsning", 20 procent (jämfört med riket 94 procent).

I skolans egen redogörelse framkommer att andelen elever som nådde kunskapskraven i ämnet matematik år 2013 var 44 procent och i ämnet svenska var motsvarande siffra 55 procent. Skolan har inte redovisat några resultat för de nationella kunskapskraven i de naturorienterade och de samhällsorienterade ämnena.

Årskurs 6

Skolverkets statistik visar att andelen elever som nått lägst betyget E i årskurs 6 år 2013 var som högst (100 procent) i ämnena bild, biologi, fysik, hem- och konsumentkunskap, kemi, musik, slöjd och teknik vilket är högre än genomsnittet i riket. Den genomsnittliga betygspoängen för varje ämne var högst i ämnena slöjd (14, jämfört med rikets 13) och bild (13 vilket är samma genomsnittliga betygspoäng som i riket). Den genomsnittliga betygspoängen var som lägst i engelska (8, jämfört med rikets 14) och matematik (9, jämfört med rikets 14). I de flesta ämnena är betygspoängen för skolans elever lägre än genomsnittet i riket. Endast i ämnet slöjd är betygspoängen högre än genomsnittet i riket.

Skolinspektionen har även tagit del av skolans egen redogörelse över elevernas måluppfyllelse för vårterminen 2013 i årskurs 6. I årskurs 6 nådde mellan 65 och 100 procent av eleverna kunskapskraven beroende på ämne. Lägst måluppfyllelse var det i ämnet engelska och högst var måluppfyllelsen i ämnena bild, biologi, fysik, hem- och konsumentkunskap, kemi, modersmål, musik och slöjd. I matematik var måluppfyllelsen 70 procent och i de övriga ämnena var måluppfyllelsen mellan 80 och 95 procent.

Helhetsbedömning

Skolinspektionen ser vid tillsynen av Gärdåsskolan en verksamhet där elever i årskurs 6 läsåret 2012/2013 har en genomsnittlig betygspoäng som är lägre i de flesta ämnen jämfört med kommunen och jämfört med riket. Av betygskataloger för årskurs 6 höstterminen 2013 framgår att en liten andel av samtliga betyg utgörs av det högsta betyget, A. I flera ämnen har inget eller bara något enstaka A satts. Utifrån detta bedömer Skolinspektionen att skolan behöver vidta åtgärder inom några områden för att utveckla sitt arbete och förbättra kunskapsresultaten.

Skolinspektionen bedömer att skolans största utvecklingsområde är att rektor måste, med utgångspunkt i en kartläggning av elevernas resultat, utveckla ett systematiskt kvalitetsarbete som utgår från en analys av resultaten för att därefter kunna utvärdera om de processer, åtgärder och stödinsatser som beslutats är de rätta, med tanke på elevernas låga kunskapsresultat. En del av det systematiska kvalitetsarbetet handlar också om att integrera skolans ordningsregler med planen mot kränkande behandling för att se till att eleverna har trygghet och studiero. Även rutiner för hur kränkningar ska hanteras och åtgärdas ingår i detta arbete. I arbetet med att höja elevernas kunskapsresultat är elevhälsans förebyggande och främjande arbete viktigt.

Skolan har uppmärksammat de låga resultaten i matematik och läsning och satt in åtgärder i form av Skolverkets matematiklyft och ett läsprojekt men behöver även utveckla lärarnas förtrogenhet när det gäller bedömning och betygsättning. Skolan behöver också utveckla kvalitetsarbetet genom att rektorn ger möjlighet för personalen att tillsammans analysera och diskutera resultaten. Kvalitetsarbetet behöver också dokumenteras för att kraven i skollagen ska vara uppfyllda.

Vid besöket uppfattar Skolinspektionen klimatet på skolan som lugnt och tryggt men det framkom i intervjuer att studieron varierar mellan klasser och att det kan förekomma hot och kränkningar. Det framkommer att alla klasser har egna ordningsregler men att det inte finns några gemensamma ordningsregler för skolan vilket det ska göra enligt skollagen. Avsaknaden av gemensamma ordningsregler kan leda till att det blir otydligt för både elever och lärare vad som gäller och svårt att styra verksamheten så att alla elever får en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Det är även viktigt att skolan diskuterar definitionen av kränkning och ser till att förtydliga rutinerna för akut åtgärdande av kränkande behandling eftersom tillsynen visar att skolan brister i hur kränkande behandling ska anmälas till rektorn.

Skolans arbete med att ge elever särskilt stöd bedöms behöva utvecklas, likväl som utformningen av åtgärdsprogram. Tillsynen visar också att det finns elever på skolan som är i behov av särskilt stöd i form av studiehandledning på modersmålet för att klara kunskapskraven men att skolan inte tillhandahåller det. Detta behöver snarast åtgärdas för att kraven i författningarna ska vara uppfyllda.

Avslutningsvis behöver skolan förbättra arbetet med att se till att skolans alla elever får vägledning inför utbildning och yrkesval av personal med kompetens för detta.

Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Ljusdals kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den **22 oktober 2014** redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

Ljusdals kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att rektorn fattar beslut om ordningsregler som är gemensamma för alla elever och som följs upp.
- Se till att åtgärder vidtas så att eleverna tillförsäkras trygghet och studiero.
- Se till att åtgärder genomförs för att förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.
- Se till att signaler om kränkande behandling anmäls till rektorn.
- Se till att planen mot kränkande behandling uppfyller författningarnas krav.

Motivering

Ordningsregler

Enligt skollagen ska ordningsregler finnas för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Det är rektorn som ska besluta om ordningsregler.

Tillsynen visar att det finns brister i skolans arbete med ordningsregler. Av intervjuer med elever och personal framkommer att ordningsregler finns i respektive klass som är utarbetade under medverkan av eleverna och ser olika ut. Någon klass får ha mössorna på, en annan får ha mobil under lektionerna. Där- emot finns inga gemensamma ordningsregler för hela skolan. Elevhälsan berättar att tidigare fanns en folder med gemensamma regler men nu har varje klass sina egna regler, att alla gör olika men konstaterar att det skulle bli en lugnare miljö om det finns gemensamma ordningsregler.

Rektorn bekräftar att det inte finns några gemensamma ordningsregler för skolan som är nedskrivna, som har utarbetats under medverkan av eleverna och kan följas upp. Inte heller har rektorn beslutat om ordningsreglerna, men håller på att utarbeta ett så kallat "förväntansdokument" för hela skolan och tillsam-

mans med Gärdeåsskolans grundsärskola, för att få ett gemensamt förhållningssätt.

Studiero

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Tillsynen visar att skolan brister i att skapa trygghet och studiero. Under rundvandringen uppfattar Skolinspektionen Gärdeåsskolan lugn och trygg men i intervjuer med elever framkommer att det varierar mellan klasser och lärare om det är studiero under lektionerna och rasterna, att vissa elever stör ordningen och att det är särskilt problematiskt i en klass. Eleverna berättar att de säger till lärarna om de tycker att elever stör ordningen, att lärarna säger till eleverna som stör men att ordningsstörandet inte upphör. Under intervjun med lärarna framkommer att det vidtagits åtgärder för att komma tillrätta med den bristande studieron men att det fortfarande inte är tillfredsställande. Elevhälsan och rektorn bekräftar elevernas bild av att det varierar mellan klasser och lärare huruvida det är studiero, att det har satts in åtgärder men att dessa inte har gett tillräckligt bra resultat.

Kränkande behandling

I skollagen anges att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. I huvudmannens övergripande skyldighet att motverka kränkande behandling ingår att se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.

Lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektorn.

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska, efter en kartläggning, ange vilka åtgärder som behöver vidtas och hur de ska följas upp. Vidare ska planen innehålla en redogörelse för hur förra årets planerade åtgärder har genomförts. Enligt Skolverkets allmänna råd om arbetet mot diskriminering och kränkande behandling (SKOLFS 2012:10) ska planen avspegla och utgå från förhållandena i varje enskild verksamhet. Enligt Skolinspektionens praxis innebär "en översikt över de åtgärder som behövs" krav på att vissa rutiner ska finnas i planen, exempelvis rutiner för akuta åtgärder vid situationer av kränkande behandling.

Tillsynen visar att det finns brister i skolans arbete för att motverka kränkande behandling. Eleverna uppger under intervjuer att det förekommer slagsmål, hot och kränkande behandling.

Vidare berättar eleverna att det kan förekomma "skojbråk" som kan upplevs kränkande för vissa elever. Eleverna uppger att det finns ett så kallad antimobbingteam men upplever att lärarna inte alltid för ärenden vidare till gruppen och uttrycker; "Läraren säger till [eleverna], men man måste gå vidare. Det räcker inte med att bara säga till." Dessutom är det oklart i intervjun med lärarna när fall av kränkningar förs vidare till antimobbingteamet och huruvida teamet finns eller inte. Därmed kommer inte alla kränkningar fram till rektorn.

Under intervjun med lärarna framkommer att de tycker att det är svårt att avgöra vad som är kränkande behandling och att kränkande behandling inte alltid anmäls till rektorn. Rektorn uppger att en orsak till förekomsten av kränkningar kan vara att toleransnivån är för hög, bekräftar att det saknas rutiner för när kränkande behandling ska anmälas till rektorn och uppger att detta är utvecklingsområden på skolan.

Skolinspektionen har tagit del av skolans plan mot kränkande behandling som gäller mellan 2013-11-15 och 2014-09-01. I planen saknas hur åtgärderna från föregående år har genomförts och hur årets åtgärder ska följas upp. Planen återspeglar inte förskoleklassens verksamhet.

Skolinspektionen vill framhålla att alla incidenter där en elev anser sig blivit utsatt för kränkande behandling ska anmälas till rektorn så att rektorn får en samlad bild av situationen på skolan och kan sätta in rätt åtgärder för att förebygga kränkande behandling av elever och för att skyndsamt kunna anmäla detta till huvudmannen. Det ska med andra ord inte göras någon värdering av allvaret i en händelse innan den anmäls till rektorn.

Sammanfattningsvis visar tillsynen att det finns brister i skolans arbete med trygghet och studiero. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Ljusdals kommun föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

5 kap. 3, 5 §§, 6 kap. 6-8, 10 §§ skollagen

Särskilt stöd**Bedömning**

Ljusdals kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att eleverna får det särskilda stöd som utredningen har visat att de behöver.
- Se till att skolan ger studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det.
- Se till att det framgår av åtgärdsprogrammen hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Av skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska nås ska elevens behov av särskilt stöd utredas. Om utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Av skolförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det. Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Tillsynen visar att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd. I intervjuer med rektor, lärare och personal från elevhälsan framkommer att det finns elever på skolan som är i behov av särskilt stöd, men som inte får detta på grund av brist på resurser. Vidare berättar rektorn att det finns elever som har behov av undervisning i mindre grupperingar eller elever med komplex problematik där de åtgärder som skolan kan ge inte ger förväntade resultat eller där elevens behov är mer omfattande än vad skolan kan tillgodose med befintlig organisation. Vidare uppger lärare i intervjun att det på grund av otydliga åtgärder i åtgärdsprogrammen samt bristande uppföljning och utvärdering av de insatta stödåtgärderna, ibland medför att alla elever inte får det stöd de sannolikt behöver vilket bekräftas av representanter från elevhälsan och rektorn.

I intervjuer uppger lärare, representanter för elevhälsan och rektorn att det finns nyanlända elever som har svårt att tillgodogöra sig undervisningen och därmed inte klarar kunskapskraven i flera ämnen på grund av att deras språkliga kunskaper i svenska inte är tillräckliga. Flertalet av de elever som har annat modersmål än svenska har enligt personalen och rektorn behov av studiehandledning på sitt modersmål men får inte det av skolan. Skolinspektionen vill påpeka att studiehandledning är en form av särskilt stöd och ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskraven som minst ska uppnås.

Skolinspektionen har tagit del av åtgärdsprogram från Gärdeåsskolan som utarbetats under höstterminen 2013 och vårterminen 2014. Av åtgärdsprogrammen framgår det inte hur uppföljning och utvärdering av de insatta stödåtgärderna ska göras, utan endast när.

Sammanfattningsvis visar tillsynen att det finns brister i skolans arbete med att ge särskilt stöd. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Ljusdals kommun föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

3 kap. 8-9 §§ skollagen, 5 kap. 4§ skolförordningen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Ljusdals kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att lärarna är väl förtrogna med de regelverk som gäller för betygssättning.

Motivering

Rektorn har i skollagen ett utpekad ansvar för att betyg sätts i enlighet med de författningar som gäller för betygssättning. Enligt förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s 667) är syftet med bestämmelsen att särskilt markera rektorns ansvar för en rättvis och likvärdig betygssättning. Det innebär att rektorn måste se till att lärarna är förtrogna med regelverket och att de ges stöd för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg.

Tillsynen visar att lärarna inte är förtrogna med betygssättningen. Lärarna uppger att de är ovana vid att sätta betyg och tycker inte att de har fått tillräckligt med stöd i det arbetet. En bedömningskurs på distans påbörjades under höstterminen 2013 men fullföljdes aldrig. Rektorn bekräftar att lärarna inte är förtrogna med att sätta betyg, att det brustit i utbildning och möten angående betygssättning. Elever berättar i intervjun att de upplever att betygen inte alltid är rättvist satta och uppger också att vid tillfället för tillsyn, vilket är mindre än en månad före skolavslutning, att de inte vet vilka betyg de kommer få.

Tillsynen visar det finns brister i skolans arbete med betygssättning. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Ljusdals kommun föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

3 kap. 14 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning**

Ljusdals kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att rektorn tar ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning, utvärdering och utveckling av utbildningen.
- Se till att kvalitetsarbetet genomförs under medverkan av lärare och övrig personal.
- Se till att rektorn tar ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Om det vid uppföljning av verksamheten kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen, enligt skollagen, se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Det förutsätter att det finns rutiner för att redovisa konstaterade utvecklingsbehov till huvudmannen.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) anges att rektorn tillsammans med personalen och utifrån uppföljningen ska analysera vad i enhetens verksamhet som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen. Dessutom bör rektorn se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på skolenhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser.

Tillsynen visar att det finns brister i Gärdeåsskolans systematiska kvalitetsarbete. Av dokumentstudier och intervjuer med personal och rektorn framgår att det endast är uppföljningen av resultaten som fungerar och även finns dokumenterade. De övriga delarna av kvalitetsarbetet (analys, planerade åtgärder, hur åtgärderna ska genomföras och utvärderas) genomförs inte och finns därmed inte heller dokumenterat. Lärarna uppger att de till viss del har följt upp, sammanställt och diskuterat kunskapsresultaten. De åtgärder som vidtas för att eventuellt förbättra verksamheten bygger därmed inte på någon analys av elevernas och verksamhetens behov och det går därmed heller inte att utvärdera om de insatta åtgärderna har haft rätt effekt. Någon analys av vad som påverkar och orsakar resultaten har dock, enligt lärarna, inte gjorts. Skolsköterskan har exempelvis följt upp och sammanställt resultaten av hälsosamtalen med

rektorn och respektive klasslärare men någon analys efter genomförda hälso-samtal har varken gjorts i elevhälsoteamet eller med lärarna för att sätta in åtgärder som utvecklar verksamheten och elevernas resultat. Både lärarna och elevhälsan uppger att skolan behöver bli bättre på att analysera, göra bra handlingsplaner med tydliga och konkreta åtgärder samt utvärdera beslutade utvecklingsåtgärder. Enligt intervju med rektorn och den verksamhetsredogörelse som Skolinspektionen tagit del av inför tillsynen av skolan framkommer att det systematiska kvalitetsarbetet är ett utvecklingsområde och att rektorn inte har utvärderat de åtgärder som satts in för att höja elevernas resultat, elevhälsans arbete eller arbetet med särskilt stöd. I intervjuer med lärarna och elevhälsan framkommer att det inte finns ett fungerande kvalitetsarbete, att de inte är delaktiga i det arbetet och att det inte heller är dokumenterat.

Sammanfattningsvis visar tillsynen att det finns brister i skolans arbete med systematiskt kvalitetsarbete. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Ljusdals kommun föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

4 kap. 4-6 §§ skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Ljusdals kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att eleverna i grundskolan har tillgång till personal med kompetens för att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval.

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna ha tillgång till personal med kompetens för att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval. Av läroplanen för grundskolan framgår att skolans mål ska vara att varje elev kan granska olika valmöjligheter och ta ställning till frågor som rör den egna framtiden. Av läroplanen framgår också att alla som arbetar i skolan ska bidra till att elevens studie- och yrkesval inte begränsas av kön eller av social eller kulturell bakgrund. Läraren ska bidra med underlag för varje elevs val av fortsatt utbildning. Studie- och yrkesvägledaren, eller den personal som fullgör motsvarande uppgifter, ska informera och vägleda eleverna inför den fortsatta utbildningen och yrkesinriktningen och vara till stöd för den övriga personalens studie- och yrkesorienterande insatser.

Av skolverkets allmänna råd om arbete med studie- och yrkesvägledning (SKOLFS 2013:180) framgår att rektorn har ansvaret för hur arbetet med studie- och yrkesvägledningen organiseras och att rektorn bör tydliggöra hur ansvaret för studie- och yrkesvägledningen är fördelat mellan studie- och yrkesvägledare, lärare och övrig personal samt formerna för samarbetet mellan dem.

Gärdeåsskolan har inte tillgång till studie- och yrkesvägledare. Enligt intervjun med representanter för elevhälsan framkommer att det finns två studie- och yrkesvägledare i kommunen som är riktade mot grundskolan men som aldrig har varit på Gärdeåsskolan. I intervjun med lärarna framkommer att de inte har fått uppdraget att fullgöra uppgiften att vägleda och informera eleverna inför fortsatta studie- och yrkesval men att eleverna i årskurs fyra genomför en dags prao under läsåret. Rektorn uppger i intervjun att det är otydligt vem som ska arbeta mot Gärdeåsskolan men att det håller på att göras en översyn över arbetet av kommunen.

Tillsynen visar att skolan inte har tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför framtida utbildnings- och yrkesval kan tillgodoses. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Ljusdals kommun föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 29§ skollagen, Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, Skolan och omvärlden

Omfattning och resurstillgång

Bedömning

Ljusdals kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning och resurstillgång.

- Se till att undervisningstiden i de olika ämnen som eleven får undervisning i utgör tillräcklig del av elevens totala undervisningstid i respektive ämne.

Motivering

Enligt skollagen ska den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan vara minst 6 785 timmar. I bilaga 1 till skollagen (timplanen) finns bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden. I skolförordningen anges att huvudmannen, efter förslag av rektorn, beslutar om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden.

Skolinspektionen har tagit del av Gärdeåsskolans timplan där det framkommer att det saknas tio timmar i den totala undervisningstiden från årskurs 1 till års-

kurs 9. Vidare framkommer i intervjun med rektorn att de yngre eleverna har så kallad samlad skoldag, vilket innebär att alla elever i årskurserna 1-3 har en kombination av undervisning i läroplanens ämnen och fritidshemsverksamhet, som genomförs av fritidshemmets personal, mellan klockan 8-14 varje dag. Vid rundvandringen ser Skolinspektionen att både undervisning och fritidshemsverksamhet pågår, men det är oklart vem som ansvarar för vad och vilken verksamhet eleverna har. Rektorn berättar i intervjun att hon inte kan garantera att timplanen följs då varje lärare och varje klass gör sitt eget schema och planerar innehållet i den samlade skoldagen men att hon har för avsikt att se över detta till nästa läsår. Rektorn har därmed inte säkerställt att eleverna får sin garanterade undervisningstid.

Tillsynen visar att det finns en brist i att säkerställa elevens totala undervisningstid. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Ljusdals kommun föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

10 kap. 5§ skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Beslutsfattare

Pia Dannqvist
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.